

[Hartel.]

maaske vilde slaa dem ned ved at lægge Byrder paa dem ud over det, de selv skyldte, Byrder, som var fremkommet ved, at andre ikke havde kunnet opfylde deres Forpligtelser. Derfor hilser jeg med Tilfredshed, at man nu er gaaet ind for dette Synspunkt. Jeg vilde nemlig have takket her for, at man ikke havde gjort Brug af det solidariske Ansvar, men det er mig lidt vanskeligt at gøre det efter den Bemærkning af Ministeren, som jeg ikke kender Baggrunden for.

Saa er der yderligere aabnet Mulighed for, at de, som træder i direkte Laaneforhold til Staten, kan faa deres Laan forlænget ud over et vist Antal Terminer, saaledes at der i alt bliver 40 Terminer, det vil sige, at Fristen bliver 1948, og det er i og for sig tilfredsstillende — det er ogsaa tilfredsstillende at faa denne Afvikling med den enkelte Debitor sat i direkte Forhold til Laanefonden, af den Grund, at Foreningerne, efterhaanden som Medlemmerne træder ud — ogsaa ved Salg er mange Foreningers Gæld til Fonden blevet bragt betydeligt ned —, har mindre Mulighed for at bære den Administration, der kræves, naar der kun er faa Laantagere tilbage. Man har antagelig nok, da Loven i sin Tid blev givet, overset, at der kunde opstaa den Situation, at en oprindelig Laanesum paa 75 000 Kr. er gaaet ned til 25 000 Kr., men væsentligst de samme Udgifter til Administration, og det vilde jo medføre, at de tilbageværende Debitorer med en samlet Laanesum paa 25 000 Kr. kom til at betale et uforholdsmæssigt stort Bidrag til Administrationen.

Endelig var det ærede Medlem Hr. Aage Fogh saa venlig at minde om forskellige Episoder fra en Valgkampagne i Køge-Kredsen. Jeg skal ikke komme ind paa dette, da jeg ærlig talt ikke husker det, men det er meget muligt, at jeg ud fra det Synspunkt med Hensyn til Landbrugets Økonomi, der var raadende dengang, mente, at Landmændene, som var vant til at operere med det solidariske Ansvar i deres øvrige Foreninger, ikke vilde stille sig fremmed over for det paa dette Omraade, og — ud fra den Forudsætning, at den Krise, vi var inde i, ikke vilde blive af den haardnakkede Karakter, som den senere viste sig at blive — mente, at de vilde blive i Stand til at opfylde deres Forpligtelser. Jeg kan ogsaa sige,

at den Forening, jeg har haft med at gøre, ikke har forvoldt Statskassen noget Tab. Naar det har forandret sig, ligger det i mange Ting, som det vilde føre for vidt at komme ind paa her, men blot den Valutapolitik, der er ført i den Periode, der er gaaet, efter at det ærede Medlem og jeg talte sammen, har stillet Landbruget noget anderledes, end vi kunde forestille os det paa daværende Tidspunkt.

Naar man nu bebrejder os, at vi søger at faa det likvideret her paa den bedste Maade, ja, saa er det jo det samme, som de øvrige Hjelpeforanstaltninger til Gunst for Landbruget, som er foreslaaet med Hensyn til Moratorium, Gældssanering, Akkord o. s. v., alt sammen Hjelpeforanstaltninger, som for os staar paa en sekundær Plads i Forhold til Spørgsmaalet om Rentabilitet for Landbruget. Vi vil, selv om vi støtter disse Hjelpeforanstaltninger, naturligvis aldrig opgive Kravet om Rentabilitet eller Ønsket om, at Rentabiliteten kunde naas, i Stedet for at vi skulde hjælpes frem ved disse forskellige Saneringslove. Men Livet er nu engang saaledes — det vil det ærede Medlem jo sikkert give mig Ret i —, at naar man her i Verden ikke kan faa den, man elsker, er man mangan Gang henvist til at elske den, man faar. Saadan gaar det med disse Hjelpeforanstaltninger: Naar vi ikke kan faa den Rentabilitetslovgivning, som gør, at Landbruget kan svare hver sit paa en naturlig Maade, saaledes som dette Erhverv, det grundlæggende af alle, bør kunne det, er vi henvist til at deltage i det Saneringsarbejde, som man fra anden Side ønsker skal træde i Stedet for egentlige Rentabilitetsforanstaltninger.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg er for en Gangs Skyld i den lykkelige Situation at kunne takke samtlige Ordførere for deres Tilslutning til begge de Lovforslag, der her er til Behandling.

Der er rettet enkelte Henvendelser til mig, som man gerne vil have drøftet i Udvalget, og det er jeg villig til. Jeg skal derfor nøjes med at gøre nogle faa Bemærkninger angaaende visse Udtalelser fra ærede Ordførere.

Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup og for øvrigt vist ogsaa det ærede Medlem Hr. Fibiger mente, at det vilde være ønskeligt, om man i Forslaget om Indkøbsfor-